No. 954 — Zaterdag 12 April 1902. — 19de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 11 April.

De Sigarettenfabricatie op Curaçao.

(*Ingezonden.*)

Tot onze spijt hebben wij in de ongevraagde adviezen in sommige bladen dezer kolonie over bovenstaand onderwerp geplaatst, te vergeefs die correctheid en onpartijdigheid trachten te bespeuren, waarop zij recht meenen te hebben.

Zij zijn al te eenzijdig, om op die goede eigenschappen aanspraak te kunnen maken. Zij verraden al te duidelijk een toeleg, om vrijen invoer als het *eenig* belang van *geheel* Curaçao voor te stellen.

Is dan werkelijk *protectionisme* zoozeer uit den booze? Wij zouden die principieele kwestie: *vrijhandel of protectionisme?* even goed ter zijde kunnen laten, en ons kunnen bepalen tot een kort onderzoek omtrent de Curaçaosche sigarettenfabricatie en, òf in hoever het voor de kolonie van belang is deze te bevorderen en te beschermen; maar nu in de andere bladen er een *principieele* kwestie van gemaakt wordt, willen ook wij op onze beurt er ons gevoelen over zeggen.

Op zich zelf genomen *kan* zoowel *vrijhandel* als *protectionisme* goed zijn. BEIDEN zijn wettige, geoorloofde middelen, waarmede een goede staathuishoudkunde rekening moet houden tot bevordering van 's lands belangen. Doch het hangt uitsluitend van de praktijk en ondervinding en bijzonder plaatselijke omstandigheden af, welke van de tweede voorkeur verdient.

Zelfs rekening houdend met de plaatselijke omstandigheden kunnen zoowel vrijhandel als protectionisme in hetzelfde land heel vriendschappelijk elkander de hand reiken en gezamenlijk meewerken en bevordelijk zijn voor 's lands welvaart. Want niet zelden gebeurt het, dat de gezonde staathuishoudkunde als billijk en noodzakelijk eischt, dat vrije invoer verkregen wordt voor het ééne artikel en tegelijk hooge inkomende rechten heft van een ander artikel. Zelfs kunnen de toestanden zich dermate wijzigen, dat terwijl vroeger eenzelfde artikel geneel onbelast was, nu de belangen des lands het vorderen, daarvan hooge rechten te heffen. Zoo kan het omgekeerde eveneens plaats vinden, ook al wordt daarbij 's lands schatkist niet direct gebaat.

Handel, industrie, landbouw, enz. zijn de verschillende factoren, die hier naar de oogen moeten gezien worden. Zij ALLEN werken mede om de welvaart en den bloei van een land te bevorderen, en het is onbillijk en in strijd met de plichten van een goed staathuishoudkundige b. v. uitsluitend met den handel rekening te houden. Daaraan nu hebben zich zeer zeker de voorstanders van het „Vrije Ruilverkeer", verblind door de theorieën van de Manchester-school, jaren lang schuldig gemaakt. Doch men komt er allengs van terug, zelfs de liberaal Pierson, die èn in woord èn in geschrift, als afgevaardigde zoowel als minister zich een *onverdachte* vrijhandelaar getoond had, heeft water in den wijn moeten schenken en als minister de billijkheid erkend, om aan het protectionisme ruime concessies te geven. —

De wetgever behoeft zich volstrekt geen vrees te laten aanjagen door de vermeende nadeelen die het *protectionisme* worden toegedicht, al worden deze nadeelen breed uitgemeten en zoo apodictisch mogelijk voorgesteld gelijk *De Vrijmoedige* zulks gedaan heeft.

Of is het dan werkelijk waar, gelijk wij daar lezen: „dat de staathuishoudkunde leert, in hare op waarneming en ervaring gegronde lessen dat er niets ondoelmatigers kan zijn dan het *beschermen* van eenig tak van nijverheid"—? Maar juist „de waarneming en ervaring" heeft in den laatsten tijd met BEWIJZEN (niet met holle theorieën) gestaafd, dat het beschermen van eenigen tak van nijverheid niet alleen *niet* ondoelmatig, maar alleszins billijk is, door 's lands belang noodzakelijk geëischt wordt. — Wij komen hier nog op terug.

Moeten wij het voetstoots toegeven, wat verder volgt?:

Kunnen den voortbrengselen van de eene of andere inlandsche industrie de concurrentie met die van het buitenland niet doorstaan, dewijl zij òf niet zoo goed, òf niet zoo goedkoop produceeren *kan*, dan is dit een teeken, dat zij geene levensvatbaarheid bezit, weshalve men wel zou doen, de uitoefening daarvan op te geven en naar een ander bedrijf om te zien, dat niet alleen levensvatbaar, maar ook vruchtdragend en loonend is.

Och neen, dit is volstrekt geen bewijs, dat in dat geval de inlandsche industrie „geen levensvatbaarheid" heeft, maar het geeft in dit geval het droevig schouwspel te zien, hoe die inlandsche industrie in haar vol, krachtig leven belemmerd, hoe dat leven gesmoord, hoe die industrie door de ontzettende overvloed van het buitenland wordt doodgedrukt. Men leze het artikel over „De Noord-Amerikaansche wereldhandel" in het vorig nummer dezer courant, en men kan zien, hoe door „kunst en vliegwerk" door het vormen van maatschappijen en door het samensmelten van maatschappijen in „trusten" beschikkend over kapitalen van millioenen en milliarden, het mogelijk geworden is, artikelen tegen een fabelachtig goedkoopen prijs van uit Amerika in Engeland in te voeren. Die maatschappijen en trusten houden zich staande door de geweldige overmacht van het kapitaal, door zich in den beginne slechts met geringe winsten op elk artikel tevreden te stellen, die evenwel op de ontzaggelijke hoeveelheid nog zeer aanzienlijk zijn, om later, wanneer eenmaal die industrie in het land van invoer feitelijk verdrongen en onmogelijk gemaakt is, de prijzen tot een willekeurige hoogte op te voeren.

Het is wel opmerkelijk, dat vele landen geleidelijk zich min meer *vóór* protectionisme gaan verklaren, en terugkomen van het zoo hoog geroemde vrijhandelstelsel. En men bevindt er zich wel bij. De Vereenigde Staten van Noord-Amerika leveren hiervoor wel het sprekendst voorbeeld.

De *Imparcial* is gedwongen de waarheid hiervan te erkennen: „Los Estados Unidos han prosperado á pesar del sistema proteccionista, debido á que el país es tan rico, que la población puede soportar la carga que se le impone." Maar het is in strijd met de waarheid te zeggen, dat *ondanks* het protectionisme dat land zulk een ongekenden voorspoed kon genieten. Niet *ondanks*, maar juist *ten gevolge* van *bescherming* steeg haar voorspoed. Want *sinds* de regeering beschermend voor eigen industrie optrad, dagteekent die opbloei.

Evenzeer is het een onjuiste voorstelling, dat alleen om de ontzaggelijke rijkdom van het land de bevolking den druk van het protectionisme verdragen kon. Het protectionisme legde het land geen drukkenden last op, maar bracht integendeel verlichting voor het land, omdat het een

Feuilleton.

Vermakelijks uit de Parlementen te Berlijn en te Parijs.

De heer Karl Lahm, parijsch correspondent van de Weener *Neue freie Presse*, geeft in dat blad een aardige schets over den president van den Rijksdag, graaf Ballestrem, en den president der fransche Kamer, den heer Deschanel.

De Rijksdag der duitsche natie en de fransche Kamer — schrijft Lahm — onderscheiden zich van elkander als een academische gehoorzaal van een vroolijk theater. Een blik in het gebouw van den duitschen Rijksdag getuigt dadelijk van stramme orde, van eenvoud en geleerdheid. Tegenover het glad gepolitoerd hout en het leer der tafel van den president zou een heftig gesticuleerende spreker in het vuur van zijn rede heel slecht op zijn plaats zijn. Daar behoort een leerarende grijsharige, niet al te driftige heer, in een gekleede jas, die in zijn degelijkheid en eentonigheid de op de gepolitoerde zindelijke gestoelten gezeten goede lieden niet uit hun fatsoen brengt, en nog minder de slaperige tribune-bezoekers.

De man, die in de fransche Kamer de tribune, zeggen we liever: het tooneel bestormt, heeft een parket roode zetels vóór zich en in een halfrond daarboven den eersten en tweeden rang, gevuld met mooi aangedirkt publiek. Een paedogoog, leerarend, witharig en doodbedaard, past hier allerminst. Vertoont zich zulk een figuur, dan wordt het aan storm gewende Huis door gaapzucht aangegrepen, de laatste afgevaardigden wandelen naar het buffet of naar de nieuwe inrichting voor kouden stortbaden (die in een lang gevoelde behoefte voorziet), en iedereen wacht, tot het electrische schelletje het einde der aan bloedarmoede lijdende rede aankondigt.

Waait echter een „premiéres"-wind, springt een heetgebakerde met een paar sprongen de treden op, zoodat alle pedels in de zaal krijgshaftig de hand slaan aan het gevest van hun zilveren degens, giet hij aanstonds een, twee glazen rooden wijn in machtige teugen door zijn keelgat, rukt hij links en rechts de coulissen omver en spert hij gevaarlijk wijd den mond open,nog voordat hij een woord heeft uitgebracht, dan zijn de roode zetels in een oogwenk bezet, op de tribunes komen de bonte toiletten in beweging, de president rijst op als ter verdediging achter den spreker, die, reeds in de inleidende phrazen „onweerend", een waren oratorischen orkaan ontketent.

De waardige graaf Ballestrem presideert met een tooverstokje de vergadering. O, hij weet zóó lief te lachen, heeft een zóó weldoende aristocratische hand, dat zelfs de heer Bebel, die nog wel eens uit den hoek wil schieten, zijn volzinnen glad strijkt en oliet, opdat ze zullen passen op het fatsoenlijk spoor, waarop sedert jaren Duitschlands parlementaire treinen loopen. Wordt echter nu en dan een toehoorder boos (waarschijnlijk omdat hij niet goed heeft geluisterd) en waagt hij een interruptie, (niet harder dan wanneer de bleeke scholier in de voorste bank: „Ik, meneer!" roept), dan grijpt de weldoende aristocratenhand van den zacht lachenden waardigen graaf Ballestrem naar de bel en klingelt door het Huis......Of liever: hij luidde sinds lang niet meer de bel van den duitschen Rijksdag. De lichte handbeweging van den graaf is slechts een vaderlijke vermaning, waardoor de onderbreker reeds voldoende diep in de aarde wegzinkt.

De kranige heer Deschanel grijpt nerveus naar de bel. Dat is het sein voor het Huis, om harder te schreeuwen. Het is erom te doen, zich voor de vier of zes rijen verwijderde bekenden over het rendez-vous in de club verstaanbaar te maken. Het presidentieel gelui begint den kamp met de volksvertegenwoordigende longen. Hoe harder de heer Deschanel met den gespierden rechterarm storm luidt, des te luider schreeuwen de afgevaardigden in het arena. De heer Deschanel laat de bel razen, de afgevaardigden brullen. Dat kan zoo vijf á tien minuten duren, tot de bel uitgeluid is — ook voorgekomen —, of de longen absoluut uitgeput zijn. Dan treedt de bekende rust na den storm in, en de President kan zijn geroep tot de orde in alle orde volbrengen. Waagt een der lawaaimakers het te protesteeren — en dat doet hij altijd! — dan zegt de heer Deschamel „pssst!" — Dat „pssst" is historisch geworden. De heer Deschanel heeft het in den loop der jaren tot een onnavolgbare volkomenheid gebracht en kan het als virtuoos ontwikkelen tot een sterkte van een locomobiel van twintig paardekrachten. Behalve dat tot zwijgen dwingend „pssst" heeft hij nog een liniaal tot zijn beschikking waarmee hij verbluffende roffels weet te trommelen.

De voorzitter van den Rijksdag knikt den spreker vriendelijk toe, wanneer hij dezen in een volstrekt niet stekeligen volzin een kleine oncorrectheid onder het oog brengt. Zelfs zijn berisping klinkt als een

einde maakte aan de concurrentie en invoer van Europa, en daardoor aan de eigen industrie gelegenheid schonk zich te ontwikkelen en zulk een hooge vlucht te nemen, dat Noord-Amerika *nu* de leverancier geworden is voor Engeland en het vasteland van dezelfde goederen, die het vroeger van daaruit betrok.

Behalve de *Amigoe* van 6 April, bevat ook de *Oficina Maritima* van 14 Nov. en 20 Dec. 1901 leerzame statistieken, die hierop betrekking hebben.

In dergelijke gevallen nu is het absolute plicht van de *gezonde* staathuishoudkunde de eigen industrie tegen de buitenlandsche moordende concurrentie in bescherming te meenen. Wij meenen toch, dat „een welgeregelde liefde begint met zich zelve," en dat dus eerst de huisgenooten, d. i. de landgenooten tegenover den vreemdeling en den buitenlander verdienen bevoordeeld te worden. Dat is geenszins „onoordeelkundig", maar door de omstandigheden gewettigd en geboden, wil men niet moedwillig oorzaak zijn, dat het land tot armoede vervalle, dat elke industrie onmogelijk worde, dat tallooze fabrieken tot stilstand gedwongen, duizenden bekwame werklieden broodeloos gemaakt worden.

Eveneens wijzen we als beslist onwaar terug, hetgeen als noodzakelijke gevolgen van het beschermingstelsel genoemd wordt, nl.:

„Wat, toch, zal men als gevolg dier bescherming verkrijgen? Dat de consumenten minder goede voortbrengselen te gebruiken erlangen en er hoogere prijzen voor moeten betalen. En dit zal van kwaad tot erger gaan, want de producent, die zich door bestuur of regeering beschermd weet en alzoo geene concurrentie te duchten heeft, zal er zich niet op toeleggen, om de qualiteit van zijne producten te verbeteren of om ze goedkooper te leveren: hij zal niet alleen op dezelfde ondoelmatige en niet bevredigende wijze voort blijven werken, maar daarenboven hoe langer hoe meer trachten te verdienen door grondstoffen van mindere qualiteit en lageren prijs voor zijn fabrikaat aan te wenden en duurder hiervoor te laten betalen: Hierdoor zal de consument zich genoodzaakt zien, zoo hij goede producten verbruiken wil en kan, uit het buitenland ingevoerde tegen enorm hooge prijzen aan te koopen."

Zoo weet men „de goê gemeente" met theorieën, die door de ondervinding gelogenstraft worden, zand in de oogen te strooien. Ligt het niet juist voor de hand, welk een knoeiwerk en prullewaar door de importeurs van artikelen „á bon marché" aan de markt gebracht worden. Juist de gevolgen, die hier van *bescherming* gevreesd worden, zijn door het „onoordeelkundig" toepassen van het vrijhandel-systeem, jaren lang schrikbarend toegenomen.

Zoo is het gegaan met manufacturierswaren, die tegenwoordig tegen spotprijzen, doch in zulke slechte kwaliteit, geleverd worden, dat zij reeds versleten zijn, nog voor dat de luimen en grillen der mode het dragen verboden hebben. Zoo gaat het nog met tal van levensmiddelen, die ná eerst over de grenzen door vervalsching en bijmenging bedorven te zijn, bij liefhebbers van koopjes, die minder zien op inferieure kwaliteit, geregeld aftrek vinden.

Het ligt nog versch in het geheugen, hoe het Engelsch legerbestuur de voedingsmiddelen voor de soldaten in Zuid-Afrika uit Noord-Amerika ontbood, doch in plaats van „conserven" hielden vele blikjes niets dan water en andere minder genietbare bestanddeelen in. En toch valt het niet te betwijfelen, dat de tak van nijverheid van „geconserveerde levensmiddelen" wel „levensvatbaarheid" in Engeland had. Men denke slechts aan de uitgebreide Mortonfabrieken in Londen. Een ieder, die in de zomermaanden het vertrek van de Engelsche booten uit Rotterdam heeft bijgewoond, heeft zich kunnen overtuigen, welke ontzaggelijke hoeveelheden fruit en groenten voor de Engelsche conservenfabrieken worden aan boord gebracht.

Nog een sprekend voorbeeld, eerst onlangs aan het licht gebracht, bewaren wij wellicht later voor een afzonderlijk artikel. Nog op een enkelen zin moeten wij de aandacht vestigen. Is het waar: „dat de producent, die zich door bestuur of regeering beschermend weet, en *alzoo geen concurrentie te duchten heeft*" (cursiveering van ons) enz.? Maar wordt hier niet wederrechtelijk verondersteld, dat bij *bescherming* van een artikel, immer hetzij aan de regeering, hetzij aan één enkele persoon of maatschappij, *het monopolie* van dat artikel wordt afgestaan? Dan ja heeft deze geen concurrentie te duchten. Blijft echter de productie vrij aan iedereen, dan is er ook vrij spel gelaten, zelfs een krachtigen stoot gegeven aan de concurrentie in het binnenland, en heeft bovendien dit enorme voordeel, dat er contrôle *kan* uitgeoefend worden op de hoedanigheid dier goederen, hetgeen bij invoer van buiten vrij wel onmogelijk gemaakt wordt. Dit is dus niet: *enkele* individu's ten nadeele van het *algemeen* bevoordeelen," maar enkel het *binnenlandsch* fabrikaat van den *landgenoot* in bescherming nemen tegen het *buitenlandsche* van den *vreemdeling*, aan wien men niet de minste verplichting heeft.

De *Imparcial* slaat een anderen weg in, en tracht het Gouvernement van dien nieuwen maatregel af te schrikken, door een somber tafereel op te hangen van de ellenden, die van het consequent doorvoeren van het protectionisme het gevolg zouden zijn.

Doch vooreerst is hier tot nu toe de noodzakelijkheid nog niet gebleken, reeds nu ook de andere takken van nijverheid in bescherming te nemen. Noch schoenmakers, noch kleermakers, noch schrijnwerkers hebben, zoo wij ons niet vergissen, ooit een verzoekschrift om protectie ingediend, om de eenvoudige reden, dat zij de concurrentie nog tegen de geïmporteerde artikelen hebben kunnen volhouden. Zoolang dus verdient de *handel* zeker nog de beschermende hand boven het hoofd gehouden te worden. Mochten evenwel de omstandigheden dermate veranderen, dat ook deze industries om bescherming vroegen, en het inderdaad duidelijk bleek, dat hun eisch billijk en noodzakelijk was, dan zouden wij in dat uiterste geval er evenmin voor terugdeinzen, hun aller verzoek in te willigen. En waarom? 1°. Om niet zooveel honderden handwerkslieden moedwillig werk en brood te ontnemen en aan een ellendig bestaan prijs te geven; 2°. omdat de belangen van de geheele werklieden bevolking zwaarder wegen, dan de belangen van slechts enkele kooplieden en magazijnhouders. Dat somber tafereel van ellende door de *Imparcial* geschilderd, zouden wij nog eerder werkelijkheid zien worden, wanneer onze haven voor de vrijhandel geheel werd opengesteld; dan toch zou de geheele handwerksstand slechts de keuze hebben het visschersbedrijf ter hand te nemen, of als bootwerkers en sjouwers aan de kaden werk te zoeken.

De *Imparcial* voegt daarbij nog, dat een „oordeelkundig" toegepast protectionisme den rijkdom van het land *binnen* de grenzen van het *eigen* land houdt, terwijl het vrijhandelsysteem schatten gelds naar het buitenland voert, en aan den nationalen rijkdom onttrekt.

Maar zal de handel niet op Curaçao onmogelfjk werden bij heffing van hooge invoerrechten?

Si se llegara á implantar el sistema proteccionista en Curaçao, no habría ningún aliciente para los forrasteros que hacen sus compras en esta plaza, porque lo que los atrae en la actualidad es el puerto libre que permite á los comerciantes vender sus mercancías relativamente baratas.

Ook dat schrikbeeld kan ons al evenmin vrees aanjagen. Hoe is hier de verhouding van handel tot de inlandsche industrie? *Vooreerst*, wat betreft artikelen, die hier geïmporteerd worden, doch tot nu toe hier niet vervaardigd worden, of ook niet *kunnen* worden, hetzij omdat de grondstoffen ontbreken, hetzij omdat er geen vakmannen onder den handwerksstand gevonden worden, bekwaam om die artikelen te vervaardigen, b. v. om slechts enkele te noemen: machinerieën, horloges, instrumenten, linnen, wollen, laken stoffen, enz. Op dit gebied is hier nooit een botsing te vreezen. Hierin moet voor den vrijhandel onze haven werkelijk een open haven zijn. Hoogstens kunnen deze artikelen met een zeer matig invoerrecht belast worden, b. v. 3% gelijk tot nu toe, tenzij waar het artikelen van *louter weelde* betreft, waarvan in het belang van de schatkist gerust eenig hooger recht mag geheven worden.

2°. Wat betreft artikelen, die hier vervaardigd kunnen worden, en waarvoor de grondstoffen in onze kolonie zelf aanwezig zijn; deze artikelen kunnen wij gerust buiten het debat houden. Omdat hier voor *alle* takken van nijverheid de grondstoffen van elders moeten aangevoerd worden.(*)

Doch zoude eenige grondstof geschikt voor eenige industrie, hier beoefend, in onze kolonie in voldoende hoeveelheid gevonden worden, dan gelooven wij, dat deze inlandsche industrie ook wel met de buitenlandsche zou kunnen wedijveren. Mocht haar echter gevaar bedreigen door de buitenlandsche overvleugeld te worden, dan zou zelfs een kleine, geen bovenmatige, vermeerdering van belasting op het geïmporteerde, haar in staat stellen aan den concurrent het hoofd te bieden.

3°. Zijn er artikelen van buiten ingevoerd, en die eveneens hier vervaardigd worden uit grondstoffen van buiten ingevoerd. Over deze artikelen alleen loopt de geheele kwestie. Na alles overwogen te hebben, aarzelen wij niet, als ons gevoelen te geven, dat alleen een gezonde toestand zal geboren worden in het belang voor onze kolonie, wanneer:

a. de grondstoffen slechts matig belast zouden worden, b. v. 3%. Geldt het een opkomende of kwijnende industrie, die aan vele personen werk, aan vele huisgezinnen een bestaan verzekert, dan zou het in enkele gevallen zelfs raadzaam kunnen worden tot *tijdelijke* opheffing van deze belasting, zijn toevlucht te nemen.

b. Verdient het ten zeerste aanbeveling, die goederen, die in innerlijke waarde en degelijkheid en luxe met de koloniale *gelijk staan*, zoo hoog te bezwaren, dat scherpe concurrentie den pas wordt afgesneden.

c. Dezelfde voorwerpen, die uit het buitenland afkomstig, doch in sierlijkheid en beter kwaliteit *verre* boven de Curaçaosche uitmunten, zou men aan de gewone invoerrechten kunnen onderwerpen, omdat door hun van nature hoogeren prijs zij slechts een eerlijke concurrentie aan het eigen inferieure fabrikaat zouden aandoen.

Het is waar, de contrôle zal in dat laatste geval voor de ambtenaren wel ingewikkeld zijn, maar men vergete niet, dat er voorloopig nog geen noodzakelijkheid bestaat dezen maatregel toe te passen. En „komt tijd, komt raad."

Nog een verwijt schijnbaar niet van grond ontbloot zijn wij een antwoord schuldig. De verdedigers van de handelsbelangen zullen ons naar het hoofd werpen, dat wij al even eenzijdig en partijdig de belangen van eigen industrie verdedigd en vrijwel die van den handel geïgnoreerd hebben.— Is dat verwijt werkelijk gegrond?

(*) Wanneer eenmaal hier de industrie van het bereiden van vezelstof uit pita's tot stand zal gekomen zijn, zal dit voor den handel een nieuwe bron van inkomsten worden, zonder dat er gevaar voor protectie kan bestaan, omdat deze grondstoffen voor de touwfabrikatie alleen als export–artikelen zullen gebezigd worden.

---

compliment, maar toch zijn de heeren zeer gevoelig voor zijn welwillend sarcasme. Daar de gevallen van microspische wanordelijkheden zeldzaam zijn, blijft den graaf na het middagmaal rijkelijk de gelegenheid, de handen over de maagstreek te kruisen en naar de tribunes boven te kijken, waar links van hem de journalisten als in berookte zetkasten hun stenogrammen fabriceeren. Ach, die arme, daarboven op elkander geperste journalisten! De persmannen in de fransche Kamer beschikken in hun drie lange tribunes over heel wat meer ruimte. En hun onderhoud loopt over alles, behalve over de dagorde. Beneden, in den wandelgang, fabriceert de officieele verslaggeverij armzalige, aan bloedarmoede lijdende *comptes rendus* van de zittingen; dáár halen de journalisten-tribunes hunne wijsheid. Begint echter het gallische afgevaardigdenbloed te koken dan wordt het levendig op de journalisten-tribunes ook de laatsten komen van het pers-buffet, men roept tusschen het gesprokene door, lacht, klapt in de handen, fluit, debatteert en scheldt onder elkaar...... Uit de hoofdredacteursloge steekt Henri Rochefort zijn welbekenden pamflettistenkop als een gier van een rotstop naar beneden, en spreekt met een paar afgevaardigden. De heer Deschanel ziet het gesprek en beijvert zich om den intransigenten lantaarnman een groet toe te wenken, wanneer deze hem onder de borstelige wenkbrauwen aankijkt. Want Deschanel staat op een besten voet met de pers; hij ziet graag naar haar bedrijvigheid. en maant haar nu en dan op vriendelijke wijze aan, zich iets rustiger te houden.

Ballestrem en Deschanel zijn beiden prachtstukken van Presidenten in hun soort. De graaf heeft wel niet tegen parlementaire uitspattingen te strijden, doch bij elke gelegenheid onderstreept hij toch met tact en humor zijn gezag, zoo het wezen moet ook tegenover een minister.

Deschanel heeft alles vóór zich: alles wat zijn hart begeert is het presidentschap der Republiek. Hij is de groote, geduldige candidaat. Over 581 uitverkorenen te presideeren, is eene eer, geen genoegen, over 38 millioenen te heerschen is eene eer en een genoegen. Hij is afhankelijk van alle partijen in de hoogste mate; want alle partijen zullen ééenmaal geroepen worden, hem te kiezen; zij zullen in het tweede „theater", in de verkiezingszaal te Versailles, wanneer Loubet niet meer zijn of aftreden zal, te beraadslagen hebben over zijne candidatuur. Dáár zal hij hoog op de tribune zitten en de hoofden der senatoren en afgevaardigden tellen, die hem zijn trouw gebleven, in spijt van alle geroep tot de orde. Dat is juist Deschanel's tactiek, met schitterende onpartijdigheid in de Kamer nationalisten, republikeinen en socialisten stilte te verschaffen of stilte te gebieden met alle beschikbaren middelen, met de bel, met „pssst" en liniaal of geroep tot de orde, tot zelfs het opnemen van den naam in het proces-verbaal (wat veel geld kost). En buiten de Kamer, in de salons en bij de officieele feesten, weet hij bij de gezamenlijke Rechterzijde tot aan de uiterste Linkerzijde vriendschappelijke gevoelens te wekken. Hij is een diplomaat in *folio* en om zoo te zeggen de eerste salon-figuur van Parijs. Voorloopig schrijft de „mooie Paul" aan de geheele mannelijke Republiek slechts de mode—, voor dat zal echter nog anders worden.

Graaf Ballestrem schrijdt eenvoudig en zonder vertoon naar zijn voorzitterstribune, drukt rechts en links een paar handen, en de zitting is geopend.

De heer Deschanel verschijnt met pauken en trompetten. Infanteristen met de bajonet op het geweer vormen een levenden muur op den weg van den President naar de tribune. In den klassieken rok met verlakte bottines aan de voeten en met den glansenden hoogen zijjen in de hand treedt hij door de voorzalen, met het vice-presidium en het bûreau achter zich. Een kapitein en een luitenant gaan met getrokken sabels rechts en links van hem. Iedereen ontbloot het hoofd en in de couloires verbergen de afgevaardigden hun sigaretten achter den rug. Tromgeroffel...... een pedel in rok met zilveren ambtsketen bestijgt deftig de treden en roept van de presidentiële tribune met herautsstem: „*Monsieur le Président de la Chambre*". Allen staan op. De heer Deschanel is reeds met éénen voet in het Elysée......

Zal dan inderdaad de handel zulk een enorme schade lijden, gelijk men het wil doen voorkomen? Wij geven toe, dat deze er niet *onmiddellijk* op *verbeteren* zal. Maar de schade zou die inderdaad van zoo grooten omvang zijn? Wij kunnen het ons moeilijk voorstellen. Immers wat zal het gevolg zijn, wanneer de inlandsche industrie in het algemeen in bescherming genomen wordt?

1°. De grondstoffen zullen steeds een *handelsartikel* blijven. Ja, de handel in die grondstoffen zal zich op den duur aanmerkelijk uitbreiden, ten gevolge van de opleving en uitbreiding van de eigen industrie. En dan zal juist aan de kooplieden en importeurs van die grondstoffen de bijzondere eer te beurt vallen, zorg te kunnen dragen, dat alleen de *goede* kwaliteiten ingevoerd worden. Verzuimen zij dat,— waarom dan nu in den bloeitijd van den vrijhandel, hen *wel* zoo nauwgezet van geweten verondersteld, dat zij nu slechts superieure waar in den handel brengen?

Ziedaar dus reeds een voordeel voor den handel.

2°. De bewerkte goederen, die zwaarder belast worden, zullen zeker in mindere hoeveelheid worden ingevoerd. Daar lijdt dus de handel werkelijk nadeel. Doch zal dit nadeel ten minste op den duur, zoo pijnlijk gevoeld worden? De handelslui vergeten hier, dat wanneer een tak van nijverheid een hoogere vlucht neemt, dit ook wel eenigszins hun zelven ten goede moet komen. Wanneer eenmaal elke werkman een geregeld weekloon verdient en wederom welvaart in de huisgezinnen zich vestigt, zullen de levensbehoeften van de bevolking zich uitbreiden, de inkoopen ruimer, zal de levensstandaard minder bekrompen zijn, en zullen dus van zelf de omzet en de verdiensten van den handel in dezelfde verhouding toenemen.

Ook nog een ander gezichtspunt opent zich hier voor den handel.

Tot nu toe bestaat hier op Curaçao het systeem, dat de handwerksman enkel werkt op bestelling van particulieren. Waarom kan later de koopmansstand niet in verbinding treden met de verschillende producenten hier in de kolonie, om het daarheen te leiden, dat er werk *in voorraad* gemaakt wordt, dat de kooplieden hun bestellingen doen op het eiland zelve, zoodat zij tusschenpersonen worden voor den verkoop van dezelfde artikelen, nu hier vervaardigd, doch vroeger uit den vreemde ontboden. Men voert misschien hiertegen aan, dat dan tegenover de risico de winsten op deze goederen voor den handel te luttel zullen zijn. Dit kan misschien gedeeltelijk waar zijn voor den verkoop aan de eigen bewoners dezer eilanden, doch met betrekking tot vreemdelingen, die onze kolonie voortdurend bezoeken, en die min of meer GEDWONGEN zijn hier hun inkoopen te doen, zal de nieuwe toestand wel niet van beslissenden invloed zijn.

In een volgend artikel bespreken wij de sigaretten-kwestie in het bijzonder.

X.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

De nieuwe parochie van St. Dominikus (Montagne) heeft nu ook haar eigen begraafplaats. Het ruime terrein door een net hek omgeven werd Donderdagmorgen door Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS plechtig gewijd. De vele geestelijken op dien dag in deze afgelegen parochie aanwezig zullen het volk zeker overtuigd hebben, hoe algemeen de ijvervolle arbeid van Pastoor Helling waardeering vindt. Moge het Z. Eerw. gegeven zijn, de parochie materieel en spiritueel geheel in orde te brengen.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. aan den J. H. M. CHUMACEIRO, Predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch Israëlitische Gemeente alhier, tot herstel van gezondheid, met ingang van den dag van zijn vertrek uit de kolonie, één jaar verlof naar de Vereenigde-Staten van Noord-Amerika verleend.

2°. Aan den Heer E. I. VAN LIER, lid van de schoolcommissie alhier, op zijn verzoek, eervol ontslag als zoodanig verleend;

3°. Benoemd tot lid van de schoolcommissie alhier, de Heer MORDY. C. HENRIQUEZ, plaatsvervangend lid.

4°. Aan den Heer A. W. NEUMAN Fz., op zijn verzoek, met ingang van dien datum, eervol ontslag verleend als Wijkmeester van de 3de wijk, Pietermaai, onder dankbetuiging voor de diensten door hem in die betrekking bewezen;

5°. De Heer J. M. F. S. VAN EPS, Wijkmeester van de 2de wijk, Pietermaai, tijdelijk belast met de waarneming der functie van Wijkmeester van de 3de wijk, Pietermaai.

6°. bepaald, dat tot de feestelijkheden, waarmede de verjaardag van Hare Majesteit de Koningin op den 31sten Augustus 1902 zal worden gevierd, behooren zal een volksfeest en zijn de Heeren W. FERGUSON, A. J. B. LEYBA, I. VAN LIER, J. A. MAAS, R. H. VAN MEERLANT, W. A. C. WILLEMSEN en een nog nader aan te wijzen officier van H. M. Pantserschip „Koningin Regentes" uitgenoodigd zich wel in commissie met de voorbereiding en de leiding van dat feest te willen belasten.

Havennieuws.

Gisterenmorgen zijn de beide oorlogbodems *Utrecht* en *Koningin Regentes* uit La Guaira teruggekeerd. Eerstgemelde zal, volgens *El Imparcial* ons Maandag weer verlaten en naar Algiers koers zetten.

* *
*

Woensdag is kapitein P. C. A. KRUGERS en familie per *Prins Willem IV* naar het Moederland vertrokken. Vele vrienden kwamen Z. E. Gestr. nogmaals aan boord vaarwel zeggen, terwijl bij het uitstoomen de kapel van het garnizoen hem ter eere speelde. Moge de reis voorspoedig zijn en de aankomst in het vaderland gelukkig.

* *
*

De met den Nederlandschen paketschoener "Gouverneur van den Brandhof" naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden Maandag den 14n. dezer om 5 uur des namiddags gesloten.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

J. B. Donwas a|b S.S. "Prins Frederik Hendrik", Mariano Hermozo Telleria, Abram Henriquez, Juan de Dios Iguaran, Juan Lacruz, Ramiro Lopez (2), Victor Magras, Nelli Marthen, Maraya vaneijter.

Spaar- en beleenbank.

Door een schrijven van den President, A. JESURUN blijkt ons dat door het bestuur alles wordt gedaan om den verkoop der panden bekend te maken. Niet slechts wordt steeds in minstens drie der alhier verschijnende bladen de dag van verkoop aangekondigd en zelfs geregeld deze dag nog een week verschoven, maar ook bij bekkenslag wordt Dinsdags en Donderdags hieraan publiciteit gegeven.

Nu is echter bij nader onderzoek gebleken, dat de *omroeper* zijn plicht niet deed. In het vervolg zal dus zeker ook worden nagegaan of en hoe dit geschiedt. Wellicht zal het bestuur ook nog wel een middel vinden om den verkoop in de buitendistricten bekend te maken.

Een woord van lof.

De Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt Zoutwinning en Visscherij hield Woensdag ll. haar eerste algemeene vergadering. De vorige bijeenkomsten dienden slechts om de vereeniging te constitueeren, maar nu werd er verslag uitgebracht der reeds verrichte werkzaamheden en het huishoudelijk reglement vastgesteld.

De Voorzitter, de WEd Heer. CH. A. JONES opende de vergadering door aan de opgekomen leden, ± 30, het doel dezer bijeenkomst nogmaals aan te duiden, waarna de secretaris de notulen der vorige vergaderingen voorlas. Aan dit verslag, dat zoo getrouw mogelijk het vroeger behandelde weergaf, bleek alle zorg besteed, en geen tijd gespaard, want het waren een aantal bladzijden in groot folio; deze ijvervolle toewijding verdient des te meer lof in een Secretaris als de Heer J. H. J. HAMELBERG, reeds door andere bezigheden zoo overladen met werk.

Toen het echter daarna tot de mededeeling kwam van hetgeen reeds verricht was, kon een betuiging van dankbare bewondering niet onderdrukt worden voor den Heer Voorzitter en zijn ijvervol bestuur. Niet minder dan zes maal werd er door hen vergaderd, relatie aangeknoopt met verschillende maatschappijen op de Engelsche en Fransche Antillen, met 20 Nederlandsche vereenigingen, met 's Lands plantentuin te Buitenzorg en het botanisch station te Paramaribo, met uitgevers van landbouwkundige tijdschriften; inlichtingen gevraagd, te Lissabon omtrent de hier ondervonden moeilijkheden bij zoutwinning, en te New-York omtrent model en stroosoort der Panamahoedeu; ook over mais en grassoorten werd druk gecorrespondeerd.

Het bestuur verdient dus ten volle onzen lof en bewondering. Moed en volharding!

Tot groote voldoening van allen werd nog de mededeeling gedaan, dat de HEG. Heer Gouverneur, die afwezig was, reeds dit jaar een subsidie had geschonken van 1200 Gld; met de belofte al het mogelijke te zullen doen om deze som het volgend jaar te verdubbelen. Ook is door Z. H. E. G. op verzoek van het bestuur een terrein afgestaan tot proefstation, gelegen achter het militaire hospitaal. Tevens zijn er stappen gedaan om een deskundige op gebied van Landbouw en Veeteelt voor de maatschappij te verkrijgen. Hulde ook voor onzen geëerbiedigden Landvoogd.

Door meerdere leden werd nu gesproken over nieuwe cultures van sommige vruchtboomen en voedergewassen. Door den WEerw. P. ZWIJSEN werd een voorstel gedaan om voor Holland vrijen invoer van Curaçaosch zout te verzoeken, aangemoedigd door wat de regeering deed in Oost-Indië voor cacao en indigo. Dit voorstel vond algemeenen bijval en het bestuur beloofde alles te beproeven, opdat althans vermindering van invoerrechten zou worden verkregen.

Het voorstel van het bestuur om binnen een niet al te lang tijdsverloop een tentoonstelling van landbouwproducten te organiseeren, ontving eveneens aller instemming.

Het bestuur werd door de leden algeheele vrijheid gelaten bij het vaststellen der uit te loven premieën, alsmede voor het onderling bepalen der begrooting voor dit loopende jaar, echter met de verplichting daar later verantwoording van te geven.

Tot aller blijdschap deelde het bestuur nog mede dat het ledental reeds was gestegen tot 107.

De korte artikelen van het huishoudelijk reglement, welke spoedig in druk zullen verschijnen, werden aanstonds goedgekeurd, alleen werd de vereischte ouderdom der toe te treden leden in plaats van 21 op 18 jaar gebracht.

Wij hopen dat nog meerderen zullen toetreden, om gezamenlijk te beproeven wat *wij kunnen*, opdat ook in het Moederland de aandacht worde gevestigd op een vereeniging welke alles doet wat zij kan en billijkerwijze daarom op *steun* der sterkeren en meer vermogenden mag rekenen.

Beproefde trouw.

De Postdirecteur, de Heer J. H. J. HAMELBERG maakte dezer dagen bekend, dat de mail voor Nederland, den 9 Februari ll. van hier verzonden, den 16 Maart ll. nog niet te Rotterdam was aangekomen.

Vermoedelijk is die mail verzonden per „Etruria" die 21 Februari ll. van New-York naar Liverpool vertrok, en den 10 Maart d. a. v. met gebroken schroefas te Horta (Azoren) werd binnengesleept.

Met de eerstvolgende mail uit Nederland kan hieromtrent zekerheid worden verkregen. Mocht dan echter geen nader bericht omtrent deze mail zijn ontvangen, dan zullen langs telegrafischen weg inlichtingen worden gevraagd.

Deze bekendmaking van den Postdirecteur staat in verband met een klacht over het niet aankomen van brieven in Nederland, zoodat het vermoeden gewettigd scheen, dat er ter wille der nieuwe postzegels, wederom diefstal had plaats gehad. De nauwgezetheid van den Heer HAMELBERG, welke opnieuw spreekt uit de boven

aangehaalde mededeeling is boven allen lof verheven en dwingt een ieder bewondering af. Nauwelijks was hem de algemeene klacht en het vermoeden van enkelen ter oore gekomen of al spoedig had hij een vernuftig plan ontworpen om den *schuldige* te snappen, zoo deze zich onder de Curaçaosche bestellers mocht bevinden, of althans hun getrouwheid, allerduidelijkst aan te toonen.

Eere aan onze postbeambten de listige proef werd door allen schitterend doorstaan. Noch bij buslichting, noch bij afstempeling of sorteering heeft er diefstal plaats gehad.

Het plan nu was zoo slim overlegd en de bekoring zoo verlokkend gemaakt, dat iemand die stelen wilde, het zeker toen had gedaan. Wij meenen echter het plan niet te moeten mededeelen, omdat de proef wellicht later nog eens kan herhaald worden.

Wij brengen den Heer HAMELBERG dank voor de welwillendheid, waarmede Z.E. ter geruststelling van het publiek zoo dadelijk bereid was zijn personeel te beproeven, niettegenstaande hijzelf hen volkomen vertrouwde en het verloren gaan der brieven aan andere oorzaken dan diefstal *op Curaçao* meende te moeten toeschrijven. De volgende mail zal ons nu alles wel ophelderen.

Commissie van Doleantie.

Woensdag, 16 April zal er ten Raadhuize alhier gelegenheid zijn van 10—12 uur om bezwaren in te dienen tegen den aanslag in de belasting voor de Weerbaarheid.

Goede Lectuur.

Het zal velen welkom zijn in de advertenties te lezen dat men thans op gemakkelijke wijze kan inteekenen op de Katholieke Illustratie, een flink onderhoudend tijdschrift met goede lectuur en fraai plaatwerk.

Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

Wij ontvingen van de *„Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij"* het volgend schrijven:

Aan de Redactie van de „Amigoe di Curaçao.

Geachte Redactie,

Daar er hier in den laatsten tijd werk wordt gemaakt van de cultuur van het „Johnson" gras, is het zeker van belang in Uw geacht blad een plaatsje in te ruimen voor de volgende twee extracten, het eene uit het „Report of the Secretary of Agriculture, Washington, 1890" (blz. 381), het tweede uit het weekblad „The Practical Farmer, Philadelphia" van 29 Maart ll:

„**Johnson Grass** (*Sorghum halepense*).— This is at the same time one of the most valuable grasses and one of the most troublesome pests to be found in the South. It is a perennial which is easily propagated either by seeds or roots. It makes its best growth on rich bottom lands, where it soom occupies the whole ground, and will give three cuttings of about 2 tons each when in good condition. The hay is of excellent quality and is relished by all kinds of stooh. The thick and fleshy roots soon become interlaced and matted in the soil, so that at intervals of three or four years the yield of hay is materialy decreased, and the ground should be broken and harrowed, after which the grass becomes as vigorous as when first plantod. The planter who wishes to grou hay and nothing else will find this a valuable species. As it requires a loose soil for its growth, it is of but little value for grazing, and but little is seen of it the second season that land is pastured. The objections to its cultivation are the rapidity with which it spreads to fields where it is not wanted, and the great difficulty of eradicating it from fields where it has become established. When fields are pastured it will soon almost disappear, but the roots remain alive and with again take possession of the field as soon as it is plowed. Instances are known where fifteen and even twenty years of continous pasturing have failed to produce any appreciable effect on the vitality of the roots. It kan be killed by covering with salt to the depth of an inch or more, and weekly hoeings for a year will destroy most of it but the work must be continued during the second season to make it complete."

Johnson Grass.—A Southern seeddealer objects to what we said to a correspondent in regard to Johnson grass. We think it probable that the Editor of the Practical Farmer has about as intimate an acquaintance with this grass as anyone. He has no seed of it to sell, and simply advised those living where it had not been introduced to avoid it. Where the Editor lives it is every where, and one may make all he can of it, for the neighborhood will never be rid of it. It makes a big crop of hay, but the man who would introduce it into a new section should be prosecuted as an enemy to society."

Ofschoon voor de groote grondeigenaars hier bovenstaande bezwaren, tegen het Johnson–gras ingebracht, wellicht als aanbevelingen zullen gelden, is het toch ongetwijfeld een grassoort, waarmee men voorzichtig moet zijn en die zeker niet in aanmerking zal kunnen komen voor cultivatie voor kleine grondbeziters, die op hun 1 à 2 hectaren grond ook andere producten moeten verbouwen.

U dank zeggende voor de toegestane ruimte, hoogachtend

Namens de maatschappij,
De Voorzitter,
CHARLES A. JONES.
De Secretaris,
HAMELBERG.

Curaçao, 11 April 1902.

Ingezonden Mededeelingen.

EMULSION DE SCOTT.

FORMA PERFECTA. — Escribe el Dr. J. Graterol y Morles, residente en Coro:

„El suscrito, Doctor en medicina y cirujía de la ilustre Universidad Central de Venezuela, certifica: que hace ya muchos años viene usando con éxito, sobre todo en los niños la acreditada preparación Emulsión de Scott en la cual el aceite de hígado de bacalao se encuentra emulsionado en una forma tan perfecta y en proporciones tales que la caracterizan como el mejor preparado de su clase."

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana, ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

Buitenland.

Frankrijk.— *Loubet naar Rusland.* De vice-admiraal Roustan, een der jongsten, zal het bevel voeren over de divisie, waarmee president Loubet naar Rusland zal varen. Deze divisie zal bestaan uit den nieuwen pantserkruiser *Montcalm* (9500 ton, voerende 610 man), den kruiser *Guichen* (8280 ton en 625 man) en een torpedo-vernieler.

Volgens *Budapesti Hirlap* zou ook keizer Franz Joseph voornemens zijn een bezoek te brengen aan keizer Nicolaas.

Spanje. — De geruchte omtrent het uitstel der koningskroning worden weersproken door de reeds ver gevorderde plannen. De kroning zal op 17 Mei plaats hebben Alle republieken van Midden en Zuid-Amerika zenden gezantschappen.

De koning van Engeland zal, vertegenwoordigd worden door den prins van Wales; de Duitsche keizer door prins Albert van Pruisen; de Czaar door grootvorst Alexeij; de keizer van Oostenrijk door aartshertog Friedrich; de koning van Italië door den hertog van Aosta; de koning van Portugal door den hertog van Oporto; *de Koningin van Nederland door haren gemaal.* Verder komen nog de kroonprinsen van Zweden, Denemarken en België.

—Spanje heeft arbitrage-verdragen gesloten met Mexico, Argentinië, Dominique, Uraguay, Bolivia, Columbia, Guatemala, Paraguay en Salvador, waarin de partijen zich verbinden zich te beroepen op het Haagsche hof, ingeval het onmogelijk is tot overeenstemming te komen.

Denemarken. — *De Deensch-West-Indische eilanden.*— De Folketing heeft met overgroote meerderheid het verdrag met de Vereenigde Staten, tot afstand der Deensch-West-Indische eilanden, goedgekeurd. Van de aanwezige leden stemden er 88 voor, 7 tegen en 6 onthielden zich van stemming; twaalf leden waren niet tegenwoordig. Het verdrag moet nu nog door het Landsting goedgekeurd worden.